

WYMAGANIA EDUKACYJNE NIEZBĘDNE DO OTRZYMANIA POSZCZEGÓLNYCH ŚRÓDROCZNYCH I ROCZNYCH OCEN KLASYFIKACYJNYCH

Z BIOLOGII W KLASIE 8 SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Na **ocenę śródroczną** wymagane są wiadomości i umiejętności, które uczeń zdobywa w trakcie realizacji materiału programowego w pierwszym półroczu. Na **ocenę roczną** wymagane są wiadomości, które uczeń zdobywa w trakcie realizacji materiału programowego w pierwszym i drugim półroczu.

OCENA				
dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
V. Genetyka. Uczeń:				
opisuje budowę chromosomu (chromatydy, centromer)	podaje liczbę chromosomów komórek człowieka	przedstawia strukturę i rolę DNA	wskazuje znaczenie struktury podwójnej helisy w procesie replikacji DNA	opisuje zmienność organizmów jako zmiany w DNA oraz wpływ środowiska
wskazuje materiał genetyczny, jako nośnik informacji genetycznej,	rozdziela autosomy i chromosomy płci	podaje znaczenie procesu replikacji DNA	przedstawia znaczenie biologiczne mitozy i mejozy	opisuje proces replikacji na stworzonym przez siebie schemacie
przedstawia dziedziczenie płci u człowieka	wymienia wybrane cechy dziedziczne człowieka	rozdziela komórki haploidalne i diploidalne	wskazuje różnice między cechami dziedzicznymi a nabytymi, opisuje cechy gatunkowe człowieka	omawia sposoby wykorzystania wiedzy genetycznej w różnych dziedzinach nauki
	wymienia fenotypy osób z czynnikiem Rh i danymi grupami krwi układu ABO	przedstawia genotypy osób z czynnikiem Rh; przedstawia genotypy osób z daną grupą krwi układu ABO	wyjaśnia dziedziczenie grup krwi człowieka (układ ABO, czynnik Rh)	

OCENA				
dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	zna podstawowe pojęcia genetyki: fenotyp, genotyp, gen, allel, homozygota. Heterozygota, dominacja, recesywność	przedstawia dziedziczenie jednogenowe, posługując się podstawowymi pojęciami genetyki	wyjaśnia różnicę między cechami dominującymi a recesywnymi; wyjaśnia zasady dziedziczenia jednogenowego	rozwiązuje krzyżówki genetyczne (jednogenowe)
podaje przykłady chorób genetycznych człowieka warunkowanych mutacjami (mukowiscydoza, zespół Downa)	określa czym jest mutacja, wymienia możliwe przyczyny ich występowania, (mutacje spontaniczne i wywołane przez czynniki mutagenne)	przedstawia czynniki sprzyjające rozwojowi nowotworów (np. niewłaściwa dieta, składniki dymu tytoniowego, niewłaściwy tryb życia, promieniowanie UV, promieniowanie X, zanieczyszczenia, wirus HPV)	przedstawia nowotwory jako skutek niekontrolowanych podziałów komórkowych	omawia skutki mutacji genowych i chromosomowych
VI. Ewolucja życia. Uczeń:				
wyjaśnia pojęcie ewolucji, wymienia dowody ewolucji; wskazuje na rysunku lub schemacie różnice w budowie człowieka i szympansa	przedstawia źródła wiedzy o przebiegu ewolucji; podaje przykłady doboru naturalnego i doboru sztucznego	przedstawia podobieństwa i różnice między człowiekiem a małpami człekokształtnymi jako wynik procesów ewolucyjnych	wyjaśnia na przykładach, na czym polega dobór naturalny i sztuczny oraz przedstawia różnice między nimi	wyjaśnia istotę procesu ewolucji organizmów; wyjaśnia zależność między genetyką a ewolucjonizmem

VII. Ekologia i ochrona środowiska. Uczeń:

OCENA

dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
wskazuje żywe i nieożywione elementy ekosystemu ;	wykazuje, że elementy środowiska są powiązane różnorodnymi zależnościami	rozdziela producentów, konsumentów (I i dalszych rzędów) i destruentów;		przedstawia rolę producentów, konsumentów i destruentów w obiegu materii i przepływie energii przez ekosystem
rozdziela producentów, konsumentów, destruentów wybranego ekosystemu	wyjaśnia, co to jest łańcuch pokarmowy, poziom troficzny oraz sieć pokarmowa	konstruuje proste łańcuchy pokarmowe (łańcuchy spasania)	analizuje łańcuchy i sieci pokarmowe w wybranym ekosystemie, wskazując na obieg materii i przepływ energii	konstruuje łańcuchy pokarmowe oraz proste sieci pokarmowe na podstawie opisu
	opisuje cechy populacji (liczebność, zagęszczenie, rozrodczość, śmiertelność, struktura przestrzenna, wiekowa i płciowa)	opisuje na wybranym przykładzie adaptacje zwierząt do odżywiania się pokarmem roślinnym	analizuje oddziaływania antagonistyczne: konkurencję wewnątrz -gatunkową i między -gatunkową, pasożytnictwo, drapieżnictwo i roślinożerność	analizuje zakresy tolerancji organizmu na wybrane czynniki środowiska (temperatura, wilgotność)
wyjaśnia, czym są pasożytnictwo, konkurencja, drapieżnictwo, pasożytnictwo oraz wymienia rodzaje oddziaływań nieantagonistycznych (mutualizm, komensalizm)	podaje przykłady drapieżników i ich ofiar oraz roślin i zjadających je roślinożerców; opisuje przystosowania wybranych drapieżników do chwytania ofiar	opisuje przystosowania obronne ofiar drapieżników; wymienia przykłady przystosowań roślin chroniących je przed zjadaniem przez roślinożerców	analizuje oddziaływania nieantagonistyczne: mutualizm i komensalizm	wyjaśnia znaczenie drapieżnictwa oraz pasożytnictwa w regulacji populacji ofiar oraz żywicieli w ekosystemach

OCENA				
dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VIII. Zagrożenia różnorodności biologicznej. Uczeń:				
wymienia odnawialne i nieodnawialne zasoby przyrody		przedstawia propozycje racjonalnego gospodarowania tymi zasobami zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju		analizuje wpływ człowieka na różnorodność biologiczną
	wymienia poziomy różnorodności biologicznej	Przedstawia zagrożenia dla środowiska przyrodniczego wynikające z działań człowieka, w tym z antropogenicznej zmiany klimatu	przedstawia sposoby zwalczania zagrożeń wynikających z działań człowieka	uzasadnia konieczność ochrony różnorodności biologicznej
	przedstawia wybrane formy ochrony przyrody w Polsce (parki narodowe, rezerваты przyrody, ochrona gatunkowa, pomniki przyrody)		uzasadnia konieczność stosowania form ochrony przyrody dla zachowania gatunków i ekosystemów	analizuje, co może zrobić, by racjonalnie korzystać z zasobów przyrody

Oprócz wyżej wymienionych wymagań od ucznia wymaga się umiejętności umożliwiających mu zdobywanie wiedzy biologicznej. Te umiejętności to:

- wyszukiwanie informacji w tekście podręcznikowym
- wyszukiwanie informacji z różnych źródeł w celu rozwiązywania problemów teoretycznych i praktycznych
- analiza wykresów i schematów
- analiza materiałów ilustracyjnych

DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH – na podstawie pisemnej opinii lub orzeczenia Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej (do tego upoważnionej) nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne indywidualnie w stosunku do ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych.